RECHTSPRAAK
JURISPRUDENCE

ALGEMEEN HANDELSRECHT / DROIT COMMERCIAL GÉNÉRAL

HOF VAN CASSATIE 4 JUNI 2020

VERBINTENISSEN UIT OVEREENKOMST

Gevolgen overeenkomst ten aanzien van derden – Derde-medeplichtigheid aan andermans contractbreuk

De derde-medeplichtigheid onderstelt de deelneming van een derde aan de rechtshandeling die ten grondslag ligt aan de niet-nakoming van de contractuele verbintenis. Hiertoe is het niet noodzakelijk dat de derde rechtstreeks met de contractuele schuldenaar heeft gecontracteerd, maar volstaat het dat hij wetens en willens deelneemt aan de niet-nakoming van de verbintenissen door de contractuele schuldenaar.

Het bestaan van een onderzoeksplicht van de derde en de draagwijdte ervan wordt door de rechter in concreto beoordeeld, rekening houdend met al de omstandigheden van het geval en in het bijzonder met de vertrouwdheid van de derde met de betrokken bedrijfstak en de toegankelijkheid van de informatie.

OBLIGATIONS CONVENTIONNELLES

Effet des conventions à l'égard des tiers – Tierce complicité rupture contrat

La tierce-complicité présuppose la coopération d'un tiers à l'acte juridique à la base de la violation de l'obligation contractuelle. Il n'est pas nécessaire que le tiers ait contracté directement avec le débiteur contractuel, mais il suffit qu'il coopère sciemment et en pleine connaissance de cause à la violation des obligations par le débiteur contractuel.

L'existence d'un devoir d'investigation dans le chef du tiers et sa portée sont appréciées par le juge in concreto, tenant compte de toutes les circonstances du cas d'espèce et en particulier, de la connaissance du tiers du secteur concerné et de l'accessibilité de l'information.

Reflexion NV / Naco NV
Zet.: E. Dirix (sectievoorzitter als voorzitter), K. Mestdagh en G. Jocqué (sectievoorzitters), B. Wylleman en S. Mosselmans (raadsheren)
O.M.: R. Mortier (advocaat-generaal)
Pl.: Mrs. C. De Baets en H. Geinger
Zaak: C.19.0070.N

I. Rechtspleging voor het Hof

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Gent van 25 oktober 2017.

Eerste advocaat-generaal Ria MORTIER heeft op 3 februari 2020 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Sectievoorzitter Eric Dirix heeft verslag uitgebracht.

Eerste advocaat-generaal Ria MORTIER heeft geconcludeerd.

II. Cassatiemiddel

De eiseres voert in haar verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. Feiten

De appelrechters stellen vast en oordelen dat:

– de verweerster op 17 maart 2009 een "*samenwerkingsovereenkomst*" sloot met N. voor de exclusieve uitbating van spelautomaten in diens herberg 't Neerhof te Anzegem;

– N. een inschrijving had in de Kruispuntbank van Ondernemingen voor de uitbating van deze herberg;

– N. voor de betrokken herberg over een vergunning beschikte van de Kansspelcommissie die nog steeds liep op 11 april 2012;

– de samenwerkingsovereenkomst N. ertoe verplichtte de verbintenissen uit de overeenkomst op te leggen aan eventuele overnemers van de handelszaak (artikel 5);

– N. de uitbating overliet aan zijn vriendin N. die op 3 april 2012 een inschrijving nam in de Kruispuntbank van Ondernemingen voor de uitbating 't Neerhof;

– N. actief bleef in deze herberg en er ook zijn KBO-inschrijving behield;

– N. naliet zijn verbintenissen uit de samenwerkingsovereenkomst met de verweerster op te leggen aan de overneemster;

– N. op 11 april 2012 een exclusieve overeenkomst voor de plaatsing van spelautomaten sloot met de eiseres;

– de verweerster op 16 april 2012 haar spelautomaten wegnam op verzoek van N.;

– de verweerster overging tot dagvaarding van N. wegens contractbreuk en van N. en de eiseres wegens derde-medeplichtigheid aan contractbreuk.

IV. Beslissing van het Hof

Beoordeling

1. Een derde is aansprakelijk wegens derde-medeplichtigheid aan contractbreuk wanneer hij heeft deelgenomen aan de schuldige niet-nakoming door een partij van haar contractuele verbintenissen terwijl hij het bestaan van deze verbintenissen kende of behoorde te kennen.

De derde-medeplichtigheid onderstelt de deelneming van een derde aan de rechtshandeling die ten grondslag ligt aan de niet-nakoming van de contractuele verbintenis. Hiertoe is het niet noodzakelijk dat de derde rechtstreeks met de contractuele schuldenaar heeft gecontracteerd, maar volstaat het dat hij wetens en willens deelneemt aan de niet-nakoming van de verbintenissen door de contractuele schuldenaar.

Het bestaan van een onderzoeksplicht van de derde en de draagwijdte ervan wordt door de rechter *in concreto* beoordeeld, rekening houdend met al de omstandigheden van het geval en in het bijzonder met de vertrouwdheid van de derde met de betrokken bedrijfstak en de toegankelijkheid van de informatie.

2. De appelrechters oordelen dat de eiseres die als professioneel goed vertrouwd is met de betrokken bedrijfstak, tekort is gekomen aan haar onderzoeksplicht door zich voorafgaand aan het sluiten van de overeenkomst met N. niet te vergewissen dat in de herberg geen andere spelautomaten aanwezig waren en zelfs geen opzoekingen te hebben gedaan op de website van de Kruispuntbank van Ondernemingen, noch op deze van de Kansspelcommissie waaruit de uitbating door N. zou blijken en de eiseres bekend was of hoorde te zijn van het gebruikelijk karakter van de exclusiviteit van de exploitatieovereenkomsten en van de verplichting om deze op te leggen aan eventuele overnemers van de handelszaak.

3. De appelrechters die op grond hiervan beslissen dat de eiseres niet gehandeld heeft als "*een normaal en zorgvuldig spelleverancier*" en "*door de overeenkomst te sluiten met N. [de eiseres] bewust [heeft] meegewerkt aan de contractuele wanprestatie van N.*", verantwoorden hun beslissing naar recht.

Het middel kan niet worden aangenomen.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep. Veroordeelt de eiseres tot de kosten.

Bepaalt de kosten voor de eiseres op 664,88 euro en op de som van 650 euro rolrecht verschuldigd aan de Belgische Staat.